

Sygn. akt V.2 Ka 312/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

Wydział V Karny Sekcja Odwoławcza

w składzie:

Przewodniczący: SSO Lucyna Pradelska-Staniczek

Protokolant: Ewelina Grobelny

w obecności ---

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2018 r.

sprawy: **N. G.**

córki S. i G.

ur. (...) w S.

oskarżonej o przestępstwo z art. 270 §1 kk w zw. z art. 270 §2 kk i art. 284 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju

z dnia 8 marca 2018r. sygn. akt II K 10/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od oskarżyciela subsydiarnego R. S. na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych i obciąża go opłatą za II instancję w kwocie 60 (sześćdziesiąt) złotych.

SSO Lucyna Pradelska-Staniczek

Sygn. akt V.2 Ka 312/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju wyrokiem z dnia 8 marca 2018r., sygn. akt II K 10/13 uniewinnił oskarżoną N. G. od popełnienia zarzucanego jej czynu z art. 270 §1 kk w zw. z art. 270 §2 kk i art. 284 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk polegającego na tym, że w miesiącu lipcu 2011r. w miejscowości J. dokonała przerobienia napisanego własnoręcznie przez N. G. a podpisanego przez R. S. podania skierowanego do Telewizji (...) o przeniesienie praw i obowiązków z umowy nr (...) z R. S. na N. G. w ten sposób, że zaniechała wysłania podania do (...), a dokonała obciążenia kartki pomiędzy oświadczeniem a podpisem, a następnie nad podpisem własnoręcznie napisała treść potwierdzającego nieprawdę oświadczenia R. S. o dokonaniu odbioru od N. G. kwoty 200.000 zł za sprzęt, wyposażenie oraz ogródek Góralskiej Chaty i Kawiarni W. w J., następnie posłużyła się dokumentem potwierdzającym nieprawdę przed organem procesowym Komendantem Rejonowym Policji w J., skutkiem czego przywłaszczyła na szkodę R. S. kwotę 200.000 zł.

Na podstawie art. 636 pkt 2 kpk Sąd zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela substydianego. Zaskarżył powyższy wyrok w całości i zarzucił:

1. naruszenie materialnego prawa karnego, w tym przepisów art. 270 §1 kk w zw. z art. 270 §2 kk i art. 284 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk poprzez błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę uznania oskarżonej N. G. za niewinną czynu o wskazanych znamionach, gdyż Sąd celowo pominął niewątpliwy i niesporny fakt przygotowania przestępczego i jego realizację w przedstawionym czasie, w tym poprzez pobranie środków finansowych z rachunku bankowego przez partnera oskarżonej,

2. obrazę prawa procesowego, w szczególności przepisów art. 2 §2 kpk (poprzez zaniechanie zastosowania zasady prawdy materialnej stanowiącej, iż podstawą wszelkich rozstrzygnięć w tym wyroku, powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne), przepisów art. 4 kpk (poprzez zaniechanie zasady obiektywizmu nakładającej na organy prowadzące postępowania karne, w tym Sąd obowiązek badania oraz uwzględniania okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonej), przepisów art. 5 §1 kpk w zw. z przepisami art. 42 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i przepisami art. 48 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (poprzez zaniechanie prawidłowego stosowania zasady domniemania niewinności stanowiącej podstawową zasadę, z której wynika rozkład ciężaru dowodu w procesie karnym w tym konieczność przeprowadzenia przeciwdowodu również na niekorzyść oskarżonej), naruszenie dyrektyw co do sposobu dokonywania ocen faktycznych na tle przeprowadzonej przez Sąd swobodnej oceny dowodów, zaniechanie ustalenia zmian na karcie i ustalenia, że karta skierowana do (...) nigdy przez oskarżoną nie była wysłana, w okolicznościach nieprzeprowadzenia tych dowodów mimo wniosków oskarżyciela i pełnomocnika doprowadziło do naruszenia przez Sąd przepisów art. 7 kpk (przez zaniechanie zastosowania zasady swobodnej oceny dowodów i ukształtowanie przez Sąd przekonania na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a nie jak w niniejszej sprawie realizowanie przez Sąd przyjętej tezy i „swoiste dopasowanie” treści zeznań świadków do jej potwierdzenia, wybiórcze wskazywanie zeznań pokrzywdzonego, co ostatecznie miało wpływ na dokonanie nieprawdziwych ustaleń faktycznych i nieprawdziwego przebiegu zdarzenia), przepisów art. 17 §1 pkt 1 pkt 2 kpk, art. 399 §1 kpk w zw. z przepisami art. 400 §1 kpk i art. 42 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 48 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej mającą bezpośredni wpływ na treść orzeczenia, skutkiem czego jest orzeczenie w zakresie, w którym Sąd nie ustalił okoliczności faktycznych stanowiących znamiona czynu karalnego, od którego Sąd oskarżoną uniewinnił,

3. sprzeczność sentencji wyroku z jego uzasadnieniem.

Wobec powyższego skarżący wniósł o:

1. zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z dnia 8 marca 2018r. poprzez jego uchylenie i orzeczenie o skazaniu oskarżonej N. G. za zarzucane przestępstwo,

2. orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję, w tym o kosztach zastępstwa procesowego pełnomocnika w drugiej instancji.

Nadto skarżący odniósł, iż „w toku postępowania karnego przed Sądem I instancji zaistniały również okoliczności umożliwiające sformułowanie alternatywnego wniosku odwoławczego z uwagi na alternatywnie postawione zarzuty odwoławcze i odmienny jego charakter, a mianowicie zarzut uchybienia przepisom art. 439 §1 pkt 1 kpk i art. 41 kpk poprzez naruszenie przepisów art. 7 kpk i art. 438 pkt 2 kpk, co mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia”, wobec czego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju z dnia 8 marca 2018 roku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jastrzębiu – Zdroju.

Nadto skarżący wskazał, iż w przekonaniu oskarżyciela substydianego, możliwa jest zmiana zaskarżonego wyroku przez Sąd Okręgowy Gliwicach „w oparciu o wnioski oparte o przepisy art. 427 §3 kpk, bowiem Sąd Odwoławczy

może uzupełnić postępowanie dowodowe, dlatego skarżący wniósł o dopuszczenie następujących dowodów: dowodu z opinii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego komendy Głównej Policji w W. na okoliczność ustalenia wieku zapisów dokonanych na dokumentach stanowiących dowody rzeczowe w sprawie celem ustalenia czy oświadczenie napisane przez N. G. było złożone później niż p[odpis R. S. na dokumencie potwierdzającym odbiór kwoty 200 tysięcy złotych oraz ustalenia czy podpis R. S. został dokonany tego samego dnia (w tym samym czasie) jak J. G. dokonał wydrukowania treści Protokołu zdawczo – odbiorczego z dnia 4 lipca 2011r.” Skarżący dodatkowo wskazał, iż w przekonaniu oskarżyciela subsydiarnego winna być również opracowana wersja uwzględniająca to, że do zdarzenia doszło zgodnie z twierdzeniem oskarżyciela, a nie tylko wersja oskarżonej, którą Sąd bezkrytycznie realizował i te ważkie dla sprawy okoliczności zostały pominięte przez Sąd poprzez odmowę dopuszczenia dowodu z opinii biegłych, co czyni sprawę za niewyjaśnioną, niepełną i pozbawioną przymiotu zupełności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego nie zasługuje na uwzględnienie. Wbrew twierdzeniom w niej zawartym Sąd I instancji w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszystkie okoliczności sprawy i dowody ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych. Postępowanie zostało przeprowadzone odpowiednio dokładnie i starannie. Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd Rejonowy nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów.

Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy żadnego ze wskazanych w apelacji przepisów, w tym przepisów postępowania, zaś stan faktyczny ustalił prawidłowo, dokonując oceny zebranego materiału dowodowego w sposób odpowiadający zasadom wiedzy i doświadczenia życiowego. Jak wynika z lektury uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazał Sąd, na jakich dowodach oparł swe rozstrzygnięcie, a którym dowodom odmówił wiary i swoje stanowisko w tym zakresie przekonująco uzasadnił w pisemnych motywach rozstrzygnięcia. Sąd Rejonowy poddał analizie wszystkie przeprowadzone i ujawnione dowody, zaś ich ocena nie przekracza granic określonych w art. 7 k.p.k., ani nie uchybia zasadzie obiektywizmu, wyrażonej w art. 4 k.p.k. Sąd Rejonowy dokonał rzeczowej analizy dostrzeżonych w materiale dowodowym sprzeczności, a wyniki tej analizy w sposób wyczerpujący zaprezentował w uzasadnieniu wyroku, czyniąc przedmiotem rozważań wszystkie okoliczności ujawnione w toku rozprawy głównej zarówno przemawiające na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonej.

Sąd Rejonowy nie popełnił błędów przy ocenie dowodów, a zatem także ustalenia faktyczne nie są dotknięte błędem. Uchybienie, o jakim stanowi przepis art. 438 pkt 3 k.p.k. ma miejsce wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada zasadom prawidłowego rozumowania. Błąd może stanowić wynik niepełności postępowania dowodowego (błąd braku), bądź określonych nieprawidłowości w zakresie oceny dowodów (błąd dowolności). Może być zatem wynikiem nieznamości określonych dowodów lub braku przestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ich ocenie (art. 7 k.p.k.) – vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 1 października 2014 roku, sygn. II AKa 206/14. Sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu orzekającego odmiennego poglądu nie może prowadzić do wniosku o dokonaniu przez sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

Dokonane w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy na podstawie prawidłowo przeprowadzonej oceny dowodów ustalenia faktyczne odpowiadają prawdzie i nie są obarczone błędem.

Zgodzić należy się z Sądem I instancji, iż analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego nie pozwala na przypisanie oskarżonej N. G. sprawstwa zarzucanego jej czynu. Jak słusznie wskazano dowody, które miały świadczyć o winie oskarżonej są niespójne i niejasne. Pokrzywdzony zeznawał w sposób chaotyczny, sprzeczny z pozostałymi zgromadzonymi w sprawie dowodami (nawet z tymi zawnioskowanymi przez samego oskarżyciela subsydiarnego), zmieniał swoje zeznania w toku postępowania – dlatego też zasadnie Sąd je uznał za niewiarygodne.

Zasadna jest również dokonana przez Sąd Rejonowy ocena wyjaśnień oskarżonej N. G.. Nie przyznała się ona do zarzucanego jej czynu i w sposób szczegółowy, konsekwentny i logiczny opisała okoliczności transakcji i sporządzenia dokumentów, które zostały przez R. S. zakwestionowane. Nie ulega wątpliwości, iż wyjaśnienia oskarżonej zasługiwały

na walor wiarygodności – są one bowiem bardzo szczegółowe, przy tym spójne, logiczne i konsekwentne i ponadto, co istotne, korespondują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Słusznie Sąd I instancji wskazał, iż oskarżona nie miała obiektywnego powodu, by dokonywać przerobienia dokumentu. Powtórzyć jedynie należy, iż z umowy zawartej przed notariuszem wynikała cena sprzedaży nakładów, gdyby celem N. G. było nieuiszczenie umówionej ceny, to wówczas wystarczyłoby, że powołałaby się na treść tej umowy. Nie logicznym jest również przyjmowanie, jakoby pokrzywdzony – osoba doświadczona w prowadzeniu działalności gospodarczej – przekazał lokale zanim otrzymał pieniądze. Nadto zachowanie R. S. już po przejęciu lokali przez N. G. byłoby zupełnie inne, w tym względem współników, tj. D. J. i S. O.. W tym zakresie Sąd odwoławczy w pełni podziela pogląd Sądu meriti zawarty na k- 6, 7 i 8 uzasadnienia.

Nie sposób zgodzić się także z zarzutem skarżącego obrazy przepisu art. 2 §2 kpk. Wskazać należy, iż przez wyrażoną w art. 2 §2 kpk zasadę prawdy materialnej należy rozumieć dyrektywę, w myśl której decyzje procesowe powinny opierać się na prawdziwych ustaleniach faktycznych. Wynika z niej równocześnie wiążąca organy procesowe, niezależnie od woli stron, dyrektywa zobowiązująca do podjęcia maksymalnych starań i wyczerpania wszystkich środków - z wyłączeniem tylko takich, które byłyby sprzeczne z humanizmem i gwarancjami procesowymi - służących dotarciu do tej prawdy. Przez prawdziwe ustalenie faktyczne rozumie się ustalenie, które zostało udowodnione, a udowodnienie zachodzi wówczas, gdy w świetle przeprowadzonych dowodów fakt przeciwny dowodzonemu jest niemożliwy lub wysoce nieprawdopodobny. Co istotne udowodnienie nie musi jednak oznaczać, że dane ustalenie musi zawsze wynikać bezpośrednio z konkretnych dowodów. Może ono wypływać także z nieodpartej logiki sytuacji stwierdzonej konkretnymi dowodami, jeżeli stanowi ona oczywistą przesłankę, na podstawie której doświadczenie życiowe nasuwa jednoznaczny wniosek, że dana okoliczność faktyczna istotnie wystąpiła (w. SN z 4 października 1973 r., III KR 243/73, OSNKW 2/1974, poz. 33). Wyrażona w art. 2 §2 kpk zasada prawdy materialnej wprowadza więc w procesie karnym wymóg opierania wszelkich rozstrzygnięć na zgodnych z prawdą ustaleniach faktycznych. Zasada ta jest związana z innymi zasadami procesowymi, takimi jak zasada swobodnej oceny dowodów, obiektywizmu, czy in dubio pro reo. Ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie są udowodnione, znajdują potwierdzenie w przeprowadzonych dowodach. Sąd Rejonowy rozstrzygając w niniejszej sprawie opierał się na zgodnych z prawdą ustaleniach faktycznych i dlatego też zarzut obrazy przepisu art. 2 §2 kpk jest bezpodstawny.

Nie jest również trafny zarzut skarżącego, iż Sąd dopuścił się obrazy przepisu art. 5 kpk. Wyrażona w art. 5 §1 kpk zasada domniemania niewinności zawiera w sobie ogólną zasadę postępowania, nie nakazuje zaś ani nie zakazuje organom procesowym konkretnego sposobu procedowania. Podkreślić należy, iż wykazanie, że w toku postępowania miało miejsce naruszenie zasady domniemania niewinności, wymaga wskazania konkretnych uchybień w zakresie procedowania lub w zakresie rozumowania sądu. Skarżący takich uchybień nie wykazał.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się także obrazy art. 7 kpk. Skarżący zarzuca zaniechanie zastosowania zasady swobodnej oceny dowodów i realizowanie przez Sąd przyjętej tezy i „swoiste dopasowanie” treści zeznań świadków do jej potwierdzenia, wybiórcze wskazywanie zeznań pokrzywdzonego, co ostatecznie miało mieć wpływ na dokonanie nieprawdziwych ustaleń faktycznych. Wskazać należy, iż przepis art. 7 kpk stanowi, iż organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd I instancji nie dopuścił się, jak sugeruje w swojej apelacji pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego, obrazy przepisów postępowania art. 7 kpk, ponieważ dokonana przez Sąd Rejonowy ocena zgromadzonych w sprawie dowodów była bezstronna, rzetelna i kompleksowa.

Jedynie dla porządku wskazać należy, iż Sąd nie dopuścił się także naruszenia przepisu art. 17 §1 punkt 1 i 2 kpk, art. 399 § 1 kpk, czy art. 400 §1 kpk a także naruszenia przywołanych przez skarżącego przepisów Konstytucji, czy Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, czy Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Sądowi odwoławczemu trudno dociec na czym naruszenie tych przepisów miało by polegać.

Zupełnie niezasadny jest także zarzut naruszenia art. 439 §1 punkt 1 kpk w zw. z art. 41 kpk. Skarżący nie wskazał żadnych okoliczności lub powodów, które mogłyby zasadność takiego zarzutu uzasadnić. Nadto wskazać należy, iż nie

można bezpodstawnie domniemywać braku bezstronności i obiektywizmu sędziego. Subiektywne przekonanie strony o stronniczości lub nieobiektywności sędziego nie oznacza, że jest on pozbawiony przymiotu bezstronności. Nie ma żadnych przesłanek by przyjmować, iż sędzia rozpoznający niniejszą sprawę utracił przymiot bezstronności przy jej rozpoznawaniu.

Reasumując, w niniejszej sprawie Sąd I instancji dokonując wnikliwej i wszechstronnej oceny materiału dowodowego i ustalając w sposób bezsporny wszelkie okoliczności czynu, przede wszystkim nie popadł w takie wątpliwości, które nie mogłyby być usunięte, a zatem nie naruszył zasady *in dubio pro reo*. Oparcie ustaleń faktycznych na określonej i wyraźnie wskazanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku grupie dowodów i jednocześnie nieuznanie dowodów przeciwnych w postaci zeznań pokrzywdzonego, nie stanowi uchybienia, które mogłoby powodować uchylenie wyroku, w sytuacji gdy zgodnie z treścią art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., Sąd Rejonowy wskazał, jakimi w tej kwestii kierował się względami. Ocena materiału dowodowego zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dokonana została przez Sąd I instancji z uwzględnieniem reguł określonych w treści art. 2§2 kpk, art. 4 kpk, art. 7 kpk, zgodna jest z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego i nie zawiera żadnych błędów. Dokonując oceny zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, Sąd Rejonowy dokonał tego w sposób staranny i rzetelny, wskazując szczegółowo, które dowody uznał za wiarygodne i z jakich powodów, a którym waloru wiarygodności odmówił. Dlatego też rozważania Sądu Rejonowego co do oceny zebranych w niniejszej sprawie dowodów należy w pełni podzielić i uznać, iż ich ponowna analiza jest bezcelowa.

Dodatkowo ponownie wskazać należy, a na co zwracał uwagę także Sąd I instancji, iż zgodnie z treścią pisma Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji z dnia 18 sierpnia 2017 roku (k-355 akt) metoda badania dotycząca szacowania wieku zapisów nie pozwala na określenie konkretnej daty powstania zapisu. W wyniku badań możliwe jest jedynie potwierdzenie hipotezy, iż badany zapis został sporządzony na dokumencie prawdopodobnie w okresie do około 18 miesięcy od dnia badań chromatograficznych (zapis młody). Metodyka wyklucza potwierdzenie hipotezy, iż zapis na dokumencie jest starszy niż około 18 miesięcy od dnia badań (zapis stary), z uwagi na to, że takie wnioskowanie jest obarczone zbyt dużą niepewnością. Zatem jeżeli dokumenty znajdują się w aktach dłużej niż 18 miesięcy przedmiotowe badania nie przyniosą efektu, gdyż według metody wszystkie zapisy będą nierozróżnialne czasowo. Mając na uwadze treść tej informacji stwierdzić należy, iż Sąd I instancji zasadnie w oparciu o art. 170 §1 punkt 4 kpk oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z badań pasty długopisowej, gdyż dowodu po prostu nie da się przeprowadzić. Podzielając ten pogląd Sąd odwoławczy na rozprawie dnia 26 lipca

2018 roku na tej samej podstawie prawnej oddalił wniosek dowodowy pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego zawarty w apelacji.

Z naprowadzonych względów orzeczono jak w sentencji.

SSO Lucyna Pradelska-Staniczek